

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS**

PAŽYMA

**DĖL REIKALAVIMŲ ASMENIMS, SIEKiantiems ĮGYTI BEI ĮGIJUSIEMS TEISĖ
PLĖTOTI IR EKSPLOATUOTI ATSINAUJINANČIUS ENERGIJOS IŠTEKLIUS
NAUDOJANČIAS ELEKTRINES JŪRINĖJE TERITORIJOJE, IR JŪRINĖS TERITORIJOS
TYRIMŲ BEI KITŲ VEIKSMŲ ATLIKIMO IŠLAIDŲ KOMPENSAVIMO APRAŠO
PATVIRTINIMO (TAP-22-1615(3) (22-10630(5))**

2022-10-17 Nr. NV-2967

Vilnius

Projekto teikėjas – Energetikos ministerija.

Projekto tikslas – sudaryti sąlygas pasiekti 2021–2030 metų nacionaliniame pažangos plane nustatytus rodiklius atsinaujinančių išteklių plėtrai.

Dabartinė situacija:

Siekiant pradėti esminius darbus Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominės zonos Baltijos jūroje (toliau – jūrinė teritorija) vystant atsinaujinančius energijos išteklius (jūrinio vėjo jėgainių parkas), reikalinga nustatyti reikalavimus ir kriterijus dėl konkurso dalyvių atitikties europinės ir transatlantinės integracijos kriterijams, numatytiems Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo konstituciniame įstatyme.

Atsižvelgiant į tai, nutarimu tvirtinamas Reikalavimų asmenims, siekiantiems įgyti bei įgijusiems teisę plėtoti ir eksploatuoti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines Lietuvos Respublikos teritorinėje, ir jūrinės teritorijos tyrimų bei kitų veiksmų atlikimo išlaidų kompensavimo aprašas (toliau – Aprašas). Pagrindinės Aprašo dalys yra šios:

- atitikties europinės ir transatlantinės integracijos kriterijams vertinimo tvarka (vertinimą atliks Valstybinė energetikos reguliavimo taryba);
- reikalavimai, susiję su tikslu mažinti ŠESD išmetimą (pagal nustatytą ŠESD emisijų planą, siekiama, kad patys rangos darbai, transportavimas, nesukurtu per daug ŠESD, kas sumažintų vėjo jėgainių teikiamą naudą ŠESD atžvilgiu; ŠESD emisijų plano laikymąsi prižiūrės Lietuvos energetikos agentūra);
- reikalavimai, susiję su investicijomis į aplinkos apsaugą (bus reikalaujama papildomų, nei nustatyta PAV, investicijų į aplinkosaugą: vystytojas privalo skirti ne mažiau kaip 5 milijonų eurų sumą);
- reikalavimai, susiję su parama vietos bendruomenėms (konkurso laimėtojas privalo remti prie jūrinės teritorijos dalies, kurioje įrengtos elektrinės, arčiausiai ir lygiagrečiai su jos teritorija esančią Palangos miesto savivaldybę, mokant įmoką, lygią 1 eurui už 1 pagamintą MWh iki pat leidimo gaminti elektros energiją pabaigos);
- reikalavimai, susiję su mažų ir vidutinių įmonių įtraukimu į projekto įgyvendinimą (konkurso laimėtojas turi užtikrinti, kad MVĮ su projekto statyba susijusių suteikiamų paslaugų ir atliekamų rangos darbų vertė bus ne mažesnė kaip 3 procentai skaičiuojant nuo projekto statybos laikotarpiu atliktų investicijų išlaidų sumos);
- kiti reikalavimai: reikalavimai dėl finansinio pajėgumo (metinės pajamos, nuosavas kapitalas), reikalavimai dėl turimos patirties; projekto įgyvendinimo plano, ataskaitų ir kitos informacijos pateikimo reikalavimai;
- jūrinės teritorijos tyrimų bei kitų veiksmų atlikimo išlaidų kompensavimo tvarka;
- įsipareigojimų vykdymas ir baudų skyrimas (atsakingos Lietuvos energetikos agentūra ir VERT);

Projekto esmė:

1. Patvirtinti Reikalavimų asmenims, siekiantiems įgyti bei įgijusiems teisę plėtoti ir eksploatuoti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines jūrinėje teritorijoje, ir jūrinės teritorijos tyrimų bei kitų veiksmų atlikimo išlaidų kompensavimo aprašą.
2. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja praėjus 2 mėnesiams po Europos Komisijos pritarimo pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas (vėliausiai iki 2023 I ketv.)

Derinimas – teikiamas antrą kartą pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Vyriausybės tarpinstituciniame pasitarime išsakytas pastabas (iš dalies) patikslintas nutarimo projektas.

Kaip ir buvo sutarta tarpinstituciniame pasitarime, kartu su nutarimo projektu teikiamas Vyriausybės protokolinio sprendimo projektas pavedant Energetikos ministerijai iki 2022 m. lapkričio 15 d. parengti Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pakeitimo projektą. Neatsižvelgta į kai kurias Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022 m. rugsėjo 22 d. išvadoje Nr. NV-2722 pateiktas pastabas, derinimo pažyma neteikiama, tačiau neatsižvelgimo argumentai išdėstomi lydraštyje.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje.

Patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė